

20201104 begroting en verantwoording en algemene beschouwing.

Algemene beschouwing:

Inleiding

Voorzitter: Laat ik beginnen met dat het best goed gaat in Eemnes, het voorzieningenniveau is prima op orde en ook de tevredenheidsscore vanuit de bevolking geeft het aan. Niets te klagen dus zou je zeggen! Maar gaat het ook goed met de Gemeente Eemnes? Nou, door de mindere bijdrage uit het gemeentefonds hebben we als gemeente een flinke financiële klap te verwerken de komende jaren. Eemnes is financieel flink geraakt, er is daardoor zeg maar een financieel ravijn ontstaan in onze gewoonlijk vlakke polder. We kunnen natuurlijk de OZB flink omhoog doen, dat doen andere gemeenten immers ook. Maar dat is, van ons allen hier aanwezig verwacht ik, niet de eerste gedachte om dit opgelegde probleem aan te pakken. Wonen en leven in Eemnes moet voor iedereen betaalbaar zijn en blijven en daar zien we dan ook onze uitdaging in. In het programma ombuigingen kunnen we ons over het algemeen prima vinden. Onze complimenten voor al het gedane puzzelwerk en de ongeveer 70 ombuiging puzzelstukjes die u ons kenbaar maakt. Aan de basis van de puzzel kunnen we helaas weinig doen, want dat zijn vaste kosten en langlopende investeringen. Maar hier en daar is wat ons betreft nog zeker wel een puzzelstukje net even anders te leggen of anders in te kleuren. Feit is wel dat als de basiskosten hoger zijn en je totale budget is gekrompen, de bestedingsruimte daardoor flink lager is geworden waardoor je niet meer alles kan realiseren. Jammer dat de centrale overheid niet voldoende rekening houdt met de stijgende kosten.

Ronde 1: Buitenruimte onderhouden en duurzaam en prettig wonen (programma's 2 en 3) (René)

- Ons natuurlijk kapitaal: Een prettige leefomgeving is een must voor een goede en fijne samenleving, dit natuurlijk kapitaal moeten we zien op orde te houden en ook te borgen. We dan ook onze vraagtekens over de meerjarenbegroting, we zien allereerst een forse stijging in 2025 en daarna een forse daling, hoe realistisch is dat? Verandering in een operatie vraagt tijd en financiële stabiliteit. Via het ingebrachte amendement stellen we een minder hoge stijging voor in 2025 en maken we de daling van budget in 2026 kleiner, enkel door spreiding van 50K, budgetneutraal dus.

Overwegende dat:

- *De buitenruimte ons grootste kapitaal is, welke om duurzaam beheer vraagt in goede en slechte tijden.*
- *Het College het voorstel doet om in 2025 fors te investeren, maar tegelijkertijd weer inzet op bezuiniging in de daarop volgende jaren.*
- *Duurzaam beheer van onze buitenruimte niet gebaat is met enorme schommelingen.*

Alhoewel wij de komende tijd keuzes voorgelegd zullen krijgen over het toekomstig beleid, lijkt het ons goed om nu al een ombuiging hierop voor te stellen gezien de meerjarenbegroting op dit onderdeel.

Daarom het voorstel om 50K uit de begroting 2025 om te buigen naar de begroting 2026, dit voor een zachtere landing van de benodigde bezuinigingen zoals voorgesteld.

In Soest is men gestopt met het onnodig preventief bestrijden van de processierups, er bleek namelijk geen overlast meer te zijn. Dit voorbeeld wil ik u meegeven als mogelijke besparing op uitvoering in Eemnes. **Hoe ziet u dit?**

- Wegen, verkeer en vervoer

Deelscooters: Wij zien geen meerwaarde in deelscooters of -stepjes in Eemnes. Eemnes is daar te klein voor en in grotere plaatsen waar men ze heeft wil men ze kwijt het is daar een plaag in het straatbeeld. Daarom een amendement om deze post met 20 K te verlagen.

Overwegende dat:

- Eemnes een kleinere gemeenschap is;
- Veel vervoersbewegingen door eigen inwoners met eigen vervoer gebeuren;
- Het aantal bezoekers dat zonder eigen vervoer naar Eemnes komt zeer beperkt lijkt;
- Eemnes geen stad is met een aantrekkingskracht vergelijkbaar met Amsterdam, Utrecht of Den Haag;
- Deelscooters en deelsteps in verschillende steden voor veel problemen zorgen;
- Deelscooters en deelsteps ook helemaal niet zo duurzaam blijken te zijn en vanwege de manier van omgang maar zeer kort meegaan.

Stellen we voor:

Programmabegroting programma 2, product 2.2 voorstel 4 Mobiliteit, duurzaam en gezond.

Het budget opgenomen voor onderzoek naar deelvervoer te laten vervallen.

Aangezien het budget ons niet nader gespecificeerd is, maar de inschatting is dat dit soort onderzoeken 20K Euro kosten, achten wij een verwachte besparing van 20.000 Euro op de begroting 2025 te verkrijgen.

Deze 20K Euro toe te voegen aan de algemene reserve.

- Afvalwater en waterhuishouding, Financieel gezien hebben we daar de nodige investeringen te doen, de stijging voorkomend jaar is met 13% eenmalig en daardoor te overzien. In 2026 zullen we overgaan tot een andere systematiek van belastingen en dit geeft ruimte om er dan opnieuw naar te kijken..

- Ruimtelijke ontwikkeling

Eemnes heeft een evenemententerrein en daar worden vele mooie, leuke en veelbezochte evenementen georganiseerd, maar daarbuiten is het leeg en stil. Eemnes heeft behoefte aan een plek waar horeca het hele jaar door voor beleving en enige levendigheid kan zorgen. Dit kan wat ons betreft in combinatie met natuureducatie, samenkomsten en bewegen, we komen daarom samen met DB met het **Amendement voor het ontwikkelen van een kernrandzonevisie Evenementenplein voor de reservering van 40K in de begroting..**

Overwegende dat:

- Eemnes al sinds het sluiten van café Staal zoekend is naar een vergelijkbare (horeca)gelegenheid;
- Er initiatiefnemers zijn geweest welke hun ideeën hebben kenbaar gemaakt;
- De Raad niet tot een eenduidig besluit heeft kunnen komen;
- Er onderzoek naar mogelijkheden tot benutting van het evenemententerrein heeft plaatsgevonden;
- Locaties daaruit voortkomend zich buiten en of binnen de rode contouren van bouwmogelijkheden bevinden;
- Een toekomstige ontwikkeling van welke aard dan ook een kernrandzonevisie vraagt.

Stellen we voor:

Programmabegroting programma 3 product 3.2 Wonen en bouwen een voorstel om:

- 40K Euro in de begroting te kenmerken voor het kunnen maken van een kernrandzonevisie voor het gebied rondom het evenemententerrein.

We verwachten een actieve houding van het college hierin.

- Wonen en bouwen

In het coalitieprogramma en daarop gemaakte collegeprogramma hebben we verschillende ontwikkeling voor woningbouw staan. We zien echter een zekere stagnatie in de voortgang van de woningbouw. In Noord is nog steeds geen voorstel voor tiny houses, voor Zuidpolder Zuid blijft het onzeker en de voortgang van locatie Ocriet is ook onbekend. **Waarom loopt dit alles nu vertraging op, is het onze ambtelijke capaciteit of zijn er andere redenen?**

Dit alles doet ons als gemeenschap geen goed en we vragen hiervoor uw aandacht, Eemnes kent een grote woningbehoefte vanuit de bevolking.

We hebben afgelopen periode de Alliantie de mogelijkheid gegeven om nieuwbouw te realiseren, komende periode tot 2027 staan er in de planning om nog 70 nieuwe sociale woningen toe te voegen. Het is fijn dat het aantal sociale woningen groeit, maar hetgeen we bouwen zien we ook graag netto toegevoegd aan de voorraad. daarom de volgende motie aangaande de prestatieafspraken.:

Constaterende dat:

- *Eemnes een kleinere gemeenschap is;*
- *Nieuwbouw beperkt maar gestaag voor uitbreiding van het (sociale)woningbestand zorgt;*
- *Jaarlijks het aanbod van woningen binnen het bestaande bestand zeer beperkt is;*
- *De wachtlijst van gegadigde groeit en de gemiddelde wachttijd toeneemt.*

Spreekt uit dat:

- *Verkoop slechts (bij voorkeur) aan de zittende huurder van die betreffende woning mogelijk is;*
- *Indien er verkoop is bij leegstand, dan aan een zittende huurder uit Eemnes.*
- *Het ongewenst is om het versnipperde bestand door verkoop nog groter te maken;*
- *Omlabelen door liberalisering in de basis niet mag leiden tot minder beschikbare sociale huurwoningen.*
- *Het aantal (sociale)nieuwbouwwoningen in een afspraakperiode gebouwd, dan ook de netto toename is van het woningbestand.*

Verzoekt het College:

- *Om in de periodiek terugkerende prestatieafspraken met de Alliantie scherp te zijn op het behoud van de totaal beschikbare voorraad sociale huurwoningen te Eemnes.*

- Grondexploitatie

Door de situatie van de beperkte financiële toebedeling vanuit het gemeentefonds, het woningtekort en de stagnerende bouwvoortgang zien we als CDA steeds meer de noodzaak om na 2026 naar een gemiddelde van 60 te bouwen woningen per jaar in Zuidpolder Zuid te gaan.

Meer woningen bouwen zal ook voor meer inkomsten zorgen en minder financieel risico voor de gemeente.

-Milieu en duurzaamheid

U geeft in de begroting aan in aandacht te willen hebben op duurzaamheidsmaatregelen bij bouwaanvragen. In principe prima, maar gezien de vooruitstrevendheid van de elektrificatie op allerlei gebied, kan de infrastructuur het niet aan en worden op duurzaamheid scorende aanbestedingen alsnog met een dieselaggregaat gevoed omdat anders de elektrische kraan niet kan draaien. Of de elektrische dienstauto van hulpdiensten niet opgeladen kan worden. Laten we in het beleid en de daarin geschreven regels niet te vooruitstrevend zijn, een ieder op kosten jagen of onmogelijkheden opleggen vanwege een te vroeg streven naar een ideaal.

Ronde 2: Besturen en diensten verlenen in een veilig Eemnes en de algemene inkomsten en uitgaven (programma's 1 en 6) (Natasja)

Voorzitter,

Het CDA staat hier vandaag met een duidelijke boodschap: wij willen een gemeente die goed bestuurd wordt, waarin inwoners centraal staan en waarin de lasten eerlijk en verantwoord worden verdeeld. In deze tweede ronde van de Algemene Beschouwingen kijken we kritisch naar onze koers en de keuzes die gemaakt moeten gebeuren worden op het gebied van de financiën. Want juist nu is het belangrijk om stil te staan bij wat wij als gemeente kunnen doen om Eemnes financieel gezond en leefbaar te houden.

Bestuurlijk willen wij ons blijven inzetten voor een transparante en integere manier van werken. Wij geloven dat de verbinding tussen bestuur en burger essentieel is voor het vertrouwen in de politiek. Hier hoort ook bij dat wij ons college de nodige ruimte willen geven om binnen redelijke marges beslissingen te kunnen nemen. Wij zullen daarom een amendement indienen om het handgeld van het college te behouden. Deze flexibiliteit is cruciaal voor een daadkrachtig bestuur.

Amendement Handgeld College

Overwegende dat:

- *Het een goed gebruik is binnen Eemnes dat het college zelf de beschikking en bevoegdheid heeft om kleine bijdragen te verlenen voor eenmalige activiteiten die de Eemnesser samenleving ten goede komen.*
- *Door voorstel 4 uit de nota; "Naar een duurzaam evenwicht" over te nemen, vervalt dit.*
- *Dit verhoogt de drempel voor aanvragen en werkt de bureaucratie in de hand.*

Stellen we voor:

- *Voorstel 4: Verlagen budget representatie in relatie tot budget verhogen post onvoorzien niet over te nemen en te laten vervallen*
- *Betreft EUR 10K per jaar.*

Op het gebied van **openbare orde en veiligheid** vinden wij dat er een veilige leefomgeving moet zijn voor iedereen. In Eemnes zien we gelukkig relatief weinig incidenten, maar dit betekent niet dat we onze aandacht mogen laten verslappen. Preventie en zichtbare handhaving blijven noodzakelijk om de veiligheid te waarborgen.

Dan kom ik bij de **financiën**. Voorzitter, wij maken ons als CDA zorgen over de richting waarin onze financiën zich bewegen. We zien een structurele afname van de reserves in de komende jaren en de kosten blijven hoog. De verhoging van de OZB die nu op tafel ligt, vinden wij als CDA fors. Wij willen onze inwoners niet onnodig zwaar belasten in tijden waarin al veel mensen te maken hebben met hogere kosten. Daarom zullen wij als CDA vandaag met meerdere voorstellen komen om deze lasten beter in balans te houden, zodat we niet elk jaar gedwongen zijn om maatregelen te treffen.

Wat betreft de **belastingen**, stellen wij een verhoging van de toeristenbelasting voor van 10% in plaats van de voorgestelde 5%. Dit lijkt ons een rechtvaardige manier om inkomsten te genereren zonder de directe woonlasten van onze inwoners fors te verhogen. We zullen hiervoor het volgende amendement indienen.

Amendement Toeristenbelasting

Overwegende dat:

- *De gemeente Eemnes qua toeristenbelasting op een laag niveau staat. Twee euro tov van het gemiddelde landelijke tarief van 3,21 euro*
- *De toeristenbelasting in de omgeving is veel hoger dan de Eemnesser tarieven;*
- *Ook toeristen mogen bijdragen aan onze voorzieningen en beheer van onze buitenruimte.*

Stellen we voor:

- *Het voorstel van het College; benoemd in de nota “naar een duurzaam evenwicht” om de toeristenbelasting met 5% te verhogen (blz. 99), aan te passen naar 10%.*
- *Het meer ontvangen toe te voegen aan de algemene reserve.*

In de visie voor de Burgerzaken en dienstverlening geeft het college aan dat ze streven naar 100% digitale dienstverlening met oog voor de inwoners die dat niet kunnen. Wij roepen hierbij op dat de dienstverlening niet alleen digitaal gaat plaatsvinden maar fysiek waar nodig, dit geldt eveneens voor de communicatie met onze inwoners. **Hoe gaat het college ervoor zorgen dat de fysieke dienstverlening beschikbaar blijft voor inwoners die digitaal minder vaardig zijn?**

Verder zien wij dat de kosten voor de BEL Combinatie de afgelopen tijd flink zijn opgelopen door bijvoorbeeld het project VIBE. Natuurlijk begrijpen wij dat versterking van deze samenwerking nodig is en in sommige gevallen zelfs essentieel. Maar het mag geen excuus worden om ongebreideld de lasten te verhogen. **Hoe ziet het college deze ontwikkelingen zelf?**

Wij vinden dat de huidige bezuinigingen aan de magere kant. Wij willen zorgvuldig omgaan met financiële middelen, zonder de lasten voor inwoners telkens te verhogen. We vragen het college om actief te zoeken naar duurzame oplossingen om Eemnes financieel sterker te maken en onze reserves te beschermen. Wij kijken hierbij uit naar de geactualiseerde nota reserves en voorzieningen die in 2025 aan ons wordt voorgelegd.

Voorzitter, ons doel is een Eemnes waarin we verantwoord en zorgvuldig besturen, goede diensten verlenen en een veilige omgeving bieden aan onze inwoners. Wij willen constructief bijdragen aan beleid dat toekomstbestendig is, zonder onze inwoners zwaar te belasten.

Wij danken u voor uw aandacht.

Ronde 3: Sporten, ontwikkelen & leren en meedoen in Eemnes (programma's 4 en 5) (Pieter)

Voorzitter,

Aan het eind van deze beschouwingen spreken we als laatste over de zachte kant van het gemeentelijk beleid. Wat ons betreft had deze wel als eerste behandeld mogen worden.

Uiteindelijk begint het bij de mens, onze inwoner jong, oud, zorgbehoevend of prima in staat om voor zichzelf te zorgen of op te komen. Alle keuzes uit de begroting komen daar tenslotte samen.

Hoe ga je met elkaar om, wat zijn de behoeftes van onze inwoners?

Dat de wereld niet zwart/wit is, wat op social media wel eens zo wordt ervaren, blijkt wel uit de uitdagingen waar de gemeente voor staat

Daarom is het CDA ook geen voorstander om te bezuinigen op de media middelen om onze inwoners te bereiken en vice versa. Al vraagt dit ook van onze inwoner de bereidheid en inzet om eraan deel te nemen. De gemeente/college aan spreken is prima, maar de vraag wat heeft u gedaan hoort hier wel bij.

De gemeente overal de schuld van geven, waar zelfs politieke partijen aan meedoen, is niet onze manier van politiek bedrijven.

Zoals u weet heeft het CDA een groot hart voor het verenigingsleven in Eemnes. Deze zorgen voor het cement van de Eemnesser samenleving, als een verbinding door alle lagen van de samenleving heen.

Dat iedereen kan meedoen bij bijv. de sportverenigingen blijft van belang voor de innerlijke mens en ook de fysieke gezondheid.

Dit betekent niet dat we hier geen keuzes moeten maken, wij blijven ons hard maken voor de sportfaciliteiten in ons dorp. In het verleden hebben we daarom ook de bewuste keuze gemaakt om de exploitatie van het zwembad De Biezem financieel te ondersteunen. Maar ook die keuze moet herijkt worden, een boodschap die de afgelopen jaren vaker bij het College is neergelegd.

Nu met een begroting waar de meeste bezuinigingen vallen in het sociaal domein vinden wij het ook tijd om deze te herzien.

Met daarbij de volgende overwegingen; dat

De Raad van Eemnes heeft indertijd ingestemd met een bijdrage van 1/3 aan het exploitatie tekort van 400.000 euro van het zwembad in Laren. Waarbij het risico bij de gemeente Laren ligt.

- *Inmiddels heeft de gemeente Laren de volledige ligweide verkocht.*
- *De financiële opbrengsten van de verkoop zijn echter niet ingebracht in de exploitatie van het zwembad de Biezem.*
- *Alhoewel de Raad van Eemnes met enige regelmaat gevraagd heeft de afspraken te herijken op basis van de gedeeltelijke verkoop van het zwembadcomplex, heeft dit niet geleid tot voorstellen vanuit het College.*
- *Blaricum een bijdrage van 1/6 deel kent.*

Stellen we voor:

De bijdrage aan de gemeente Laren voor de exploitatie van De Biezem te halveren naar 1/6 en daarmee gelijk te stellen aan de bijdrage vanuit de gemeente Blaricum.

Het vrijgevalen gedeelte te benutten om de OZB 2% omlaag te brengen in 2025 en met het resterende bedrag de algemene reserve aan te vullen.

Het sociaal domein is de grootste kostenpost binnen de begroting, maar geeft ook de hoogste opbrengst als deze goed besteed wordt. Vaak niet in geld of middelen direct uit te drukken maar van levensbelang voor diegene die zorg nodig heeft.

Wij zien in dit gedeelte, maar ook in beleid en uitvoering dat de wethouder met passie en kunde aan deze portefeuille trekt.

Dat zien we ook terug in de in begroting veel aandacht voor de zaken waar de gemeente echt het verschil kan maken. Daardoor is er relatief minder aandacht en tekst voor de WMO, daar deze kar vooral door de gemeente Huizen wordt getrokken. Wat ons hierbij wel zorgen baart, is dat we het gevoel krijgen dat door het onderbrengen van deze taken we het melkkoetje van Huizen zijn geworden.

Dus misschien moeten wij wel de koeienrotonde ruilen met Huizen voor het Huizer melkmeisje om alles weer in perspectief te krijgen. Is het College hiertoe bereid?

Een onderdeel van de WMO zijn de mogelijkheden om woningen aan te passen, zodat mensen langer thuis kunnen blijven. De praktijk is ook dat deze aanpassingen te zijner tijd weer uit de woning worden gesloopt, kapitaal verlies geeft en ook weinig duurzaam is.

Daarom vragen wij ook om bij koopwoningen de reeds bestaande blijverslening aan te bieden in plaats van de subsidie om dit te voorkomen en meer seniorenwoningen ter beschikking te krijgen.

Graag de reactie van het College.

Het voorstel Seniorenbeurs vanuit het College; om senioren te helpen het woud aan regelingen te voorzien om zo zelfstandig en zeker in het leven te blijven staan kunnen wij steunen maar onze gedachte is om deze niet meerjarig op te nemen, maar eerst eens als pilot te houden in 2025 en te bekijken wat het oplevert. Hiervoor dienen wij dan ook een amendement in.

Overwegende dat:

- *Het aantal ouderen toeneemt in onze gemeenschap*
- *Inzetten op preventie en kenbaar maken welke voorzieningen er zijn ouderen kunnen helpen langer zelfredzaam te zijn*
- *Het veelal onduidelijk is welke mogelijkheden / regelingen er voor de doelgroep zijn.*
- *Onze samenwerking in de BEL dit breed gedragen kan worden.*
- *Eemnes een pilot kan hebben om de belangstelling en het resultaat te toetsen.*

Stellen we voor:

- ***In 2025 een seniorenbeurs als Pilot te organiseren.***
- ***De uitkomst met de BEL dorpen te bespreken.***
- ***Daarna pas te besluiten of en met welk periodiek het vervolg te geven.***
- ***Het bedrag van 8K daarom alleen voor 2025 in de begroting op te nemen.***

Ook voor werk en inkomen is inmiddels een heel apparaat opgetuigd, dit lijkt voor de toekomst niet houdbaar. Wij zijn van mening dat met name voor de langjarige ondersteuning een omslag komt van individuele pakketten naar collectief aanbod.

Onze jeugd heeft onze prioriteit binnen het sociaal domein, dit zien wij ook terug bij de inzet van het college, waarbij voor het CDA nog verdergaande bezuinigingen op de totale jeugdzorg niet gesteund zal worden. Wij zien een goede progressie met metMAYA en het JGT, waar onze wethouder een voortrekkersrol vervult en wij veel vertrouwen in hebben.

Tot slot het opvangen van vluchtelingen in Eemnes. Wij zien dat de opvang van AMV-ers binnen onze gemeentegrenzen goed verloopt en waarschijnlijk wordt opgeplust om te voldoen aan de spreidingswet.

Wij zijn dan ook van mening dat onder de huidige verplichtingen onze voorkeur voor de komende jaren ligt bij de opvang van alleenstaande minderjarige vreemdelingen.

Het voorstel vanuit het College om de mogelijkheden te verkennen van een ROL te onderzoeken als de AMV-ers geen doorgang meer vinden kan onze steun hebben.

Maar veel te opportuun om reeds nu in de begroting op te nemen.

Overigens gaan wij er ook niet vanuit dat de provincie zijn medewerking snel zal geven, gezien het feit dat de provincie de beoogde uitbreiding van Eemnes aan het Zuiden de tiny houses aan de Noordkant stelselmatig traineert. Of was het College van plan om deze op het evenemententerrein

onder te brengen? Voor het CDA is het heel helder; Eerst maar eens de tiny houses bouwen en Zuidpolder Zuid van start.

Wij staan achter het beleid om statushouders en vluchtelingen op te vangen binnen onze gemeente, maar daarvoor is eerst echt ander beleid en inzet nodig vanuit de provincie Utrecht die niet wil bouwen, maar wel ons in de nek hijgt als we net niet aan de huisvesting van vluchtelingen en statushouders komen. Wat dat betreft is Groenlinks en PvdA (in de provincie) een dodelijke combinatie binnen een coalitie voor Eemnes.

Wij hebben er vertrouwen in dat het College het komende jaar zich vol zal inzetten om de juiste keuzes te maken voor Eemnes, waar de mens en de menselijke maat centraal staan.

Het CDA ziet uit naar uw uitwerkingen en de voorstellen die gaan komen.